

**TARBIJAKAITSE JA
TEHNILISE JÄRELEVALVE
AMET**

Kultuuriministeerium
min@kul.ee
Suur-Karja 23
15076, Tallinn

Teie 15.12.2025 nr 1-11/1317-1

Meie 22.01.2026 nr 2-2/2025/0089

Arvamuse avaldamine kultuuriministri määruse
„Nõuded audiovisuaalmeedia teenuste
ligipääsetavusele ja nende täitmise tähtajad“
eelnoole

Austatud kultuuriminister

Täname võimaluse eest avaldada arvamust kultuuriministri määruse „Nõuded audiovisuaalmeedia teenuste ligipääsetavusele ja nende täitmise tähtajad“ eelnõule (edaspidi eelnõu). Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (edaspidi TTJA) edastab siinkohal eelnõule oma arvamuse.

Määruse kohaldamisala

Määruse kohaldamisalasse kuuluvad eelnõu kohaselt kolme liiki teenuseosutajad: Eesti Rahvusringhääling, audiovisuaalmeedia teenust osutavad sideettevõtjad ning kahte suurima vaadatavusega televisiooniteenust pakkuvat mediaettevõtjat.

Kahe suurima vaadatavusega televisiooniteenuse määratlemine jääb ebaselgeks nii määruse eelnõus kui ka selle juurde kuulavas seletuskirjas. Siinkohal soovime rõhutada, et õigusakti seletuskiri ei ole õiguse allikas ning selles sätestatud ei saa käsitleda iseseisva õigusliku alusena.

Eelnõu § 1 lg 1 p-st 3 ei selgu, kes, millal ja mille alusel määratleb, millised on kaks suurima vaadatavusega televisiooniteenust. Eelnõu seletuskirja leheküljel 2 on selgitatud, et lähtuda tuleks Kantar Emori teleauditooriumi või mõne teise vastava usaldusväärse mõõdikuuringu tulemustest eelmise kalendriaasta kohta.

Esiti on ebamäärane, millised teised uuringud peale Kantar Emori teleauditooriumi uuringu on veel usaldusväärsed. Samuti jääb selgusetuks, kes ja milliste kriteeriumite alusel seda otsustab. Neid asjaolusid täpsustamata võivad praktikas kergesti tekkida vaidlused olukordades, kus erinevad uuringud näitavad erinevaid tulemusi.

Järgnevalt jääb segaseks, kas eelnõu § 1 lg 1 p-st 3 tuleks järeltada, et kaks suurima vaadatavusega televisiooniteenust tuleks määratleda iga-aastaselt. Mediaettevõtjate jaoks on oluline, et määratletaks aeg, millal möödunud aasta auditooriumi andmete põhjal jooksva aasta kahe suurima vaadatavusega televisiooniteenuse nimed avaldatakse. Siinkohal on ka oluline silmas pidada, et

aasta lõpust jääks piisav ajavaru mõõdikuuringu andmete avaldamiseks. Neid asjaolusid täpsustamata puudub nii ettevõtjatel kui õigusakti rakendajal õigusselgus.

Eelnõu § 1 lg 1 p-s 2 nimetatakse määruse kohaldamisalasse kuuluvat ka audiovisuaalmeedia teenust osutavate elektroonilise side ettevõtjate programmide ja nende pakutavad tellitavad audiovisuaalmeedia teenused. Määrusest ega seletuskirjast ei nähtu, millest on tingitud sideettevõtjate erikohtlemine võrreldes ülejäänud meediateenuse osutajatega. Võrreldes eelnõu § 1 lg 1 p-s 3 nimetatud vaadatuimate audiovisuaalmeedia teenustega võib sideettevõtjate omakanalite vaadatavus olla marginaalne.

Meediateenuse osutajate võrdseks kohtlemiseks on mõistlik määratleda ühtsed alused, mille põhjal läbivalt otsustatakse, kas vastava meediateenuse osutaja programmile ligipääsetavusnõuded kohalduvad või mitte, näiteks meediateenuse osutaja käive, vaatamise osakaal vms.

Saadet, millele nõuded kohalduvad

Määruse eelnõu ega seletuskiri ei ava täpsemalt, mida eelnõu §-s 2 nimetatud saateliikide all silmas peetakse. Selguse huvides on mõistlik avada, mida määruse tähenduses peetakse silmas näiteks päevakajaliste saadete all.

Eelnõu § 3 lg-s 2 sätestatakse, et Eesti Rahvusringhääling edastab vähemalt ühe „Aktuaalse kaamera“ uudistesaaate päevas viipekeelsena. Siinkohal tasub kaaluda, kas määruuses kui üldaktis on mõistlik välja tuua uudistesaaate pealkiri või piisaks viitest uudistesaaatele.

Eelnõu § 9 lg-s 2 sätestatakse, et audiovisuaalmeedia teenuse osutajad peaksid võimaluse piires lisama ka Eesti riigi rahalise toetuseta valminud eestikeelsetele filmidele ja seriaalidele subtiitrid, viipekeelset tõlget või kirjeldustõlget, kui film või seriaal on nendega varustatud. Jääb selgusetuks, miks neil nimetatud juhtudel peaksid meediateenuse osutajad subtiitrid lisama vaid võimaluse korral, mitte kohustuslikult. Ka ei selgu seletuskirjast, millised täiendavad kulud sellisel juhul meediateenuse osutajale lisanduvad, võttes arvesse, et sama sätte lõikes 1 nimetatud juhtudel tuleb meediateenuse osutajal igal juhul subtiitrid, viipekeelne tõlge või kirjeldustõlge tarbijale kättesaadavaks teha.

Loodame, et arvestate meie eeltoodud tähelepanekutega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristi Talving
peadirektor

Helen Rohtla
+372 6201737 Helen.Rohtla@ttja.ee